

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.
Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Nyilatkozat.

Minden erre való fellívás, vagy bármily néven nevezendő befolyás nélkül erkölcsi kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a múlt számú lapomban közzé tett vezércikk közlése által szándékomban nem állott és nem is állhatott, mert erre alapos okot nem is tudok, e város tisztelt tanácsát megsérteni, gyanúsítani, vagy a közvéleményt tévútra vezetni és sajnálom, hogy e cikknek sokan ily értelmet akarnak adni.

Selmeczbánya, 1898. november 12.

Szentgyörgyi Ede,
szerkesztő.

A közös kaszinó ügye.

A két kaszinó egyesítésének eszméje újra napirendre került. Az e célból kiküldött bizottság hosszú szünet után e napokban ismét ülésre jött össze, hogy az ügy előbbviteléről s ennek módozatairól tanácskozzék.

A dolog elég érdekes, elég fontos arra, hogy mi is tudomást vegyünk róla és visszatérjünk reá, annál érdekesebb, mert már-már hajlandók voltunk azt hinni, hogy ez az ügy, a mely az eddiginél nagyobb pártolásra lenne érdemes, már szintén elmerült a közönyösség és nembánomság ama jól ismert pósványába, a mely városunk végtelen kárára már annyi szép és megvalósítható eszmét annyi áldados tervezet nyelt el s a melyből nincs feltámadás.

Mi is volt az a cél, melyre Sobó Jenő bányatanácsos, akad. tanár már közel egy éve tett javaslata irányul? Ha jól emlékszünk vissza az, hogy a város tisztos elemeit, már tudniillik azokat, a kikben a város fejlődése iránt érzék van, egy táborba egyesítse, a társadalom közös szükségletei által összeforraszsza, felébreszse

A csillagok.

— A „Selmeczbányai Hetilap” eredeti tárczája. —

Mi több, mi értékesebb: egy tyuktojás nagyságu gyémánt, vagy egy cserebogár?

Minden esetre a cserebogár.

Az ő csápjának egy letört darabja fölér Ofir aranyával, mellyel Salamon az ő világhírű templomát beborította, fölér Mexikó egykori nuggets-eivel, a bécsi császári kir. kincses kamarával, a világ minden kőszörtlött gyémántjával.

Ha a tudomány nemtője elé a végtelen világűrben két tányért tartanának, s az egyiken egy cserebogár-láb, a másikon a csillagrendszer minden aranya és kőve feküdnék és a nemtő a kincsek után nyulna, botot érdemelne a talpára, olyan liptói mogyoro-féle vesszőt.

A cserebogár lábában több a gondolat, mint a gyémántban.

S az igazi érték — pecsét, próbajel nem az, melyet a mértékhitelintézetben Budapesten nagybátyám út a vizórákra, gazométerekre, hordókra, avagy mellyel a selmeczbányai kamaraház hivatala látja el az ékszerket.

A soha el nem muló pecsétet a gondolat üti a tárgyakra.

Mennél nagyobbat kellett gondolnia a mesternek midőn dolgozott, annál fölségesebb tárgy került ki kezei alól, annál értékesebb.

Mit csinál a gyémánt?

városunk társadalmának eddig meglehetősen lanyha tevékenységét s felköltse az egyesekben is az egyéni és egyesületi tevékenységnek nélkülözhetetlen mértékét, szóval, hogy létrehozni segítse a városi társadalom egységes szellemét s a szétszórt erőknél közös munkára való egyesítése által megerősítse magát a társadalmat.

Vajjon mivel szolgált rá ez a nemes czél arra a közönyösségre, a mellyel társadalmunk nagy részéről találkozott? Talán annyira ideális a czél, hogy elérhetése nem érdemes a komoly munkára? Avagy talán városunk társadalmi viszonyai és a társadalom tevékenysége nem szorulnak reformálásra és regenerálásra? Bátran kimondhatjuk, hogy nem ebben rejlik az akadály. Egyedüli oka társadalmunk egészséges tevékenységének hiánya és a tespedés, mellyel lépten-nyomon találkozunk. Van bennünk néhány évszázados öntudat, de nincs meg a cselekvés vágya. Kiveszett belőlünk a közérzet önkénytelensége és ereje s helyét a legleplezetlenebb opportunizmus foglalta el, a mely nem engedi meg, hogy távolabb fekvő nemes czélokért lelkesüljünk. Máshol fejlődik a műveltség, az izlés, a város. Maga-magából nő ki, áldados intézmények teremnek ugyszólván a semmiből. Városunknak ellenben van multja, van históriája, de nincs fejlődése. Lassan-lassan mind bedől a régi, a mi városunkat eddig fenntartotta, de ujat nem építettünk helyette.

Ebből az állapotból nincs más út, mint vagy a régi hagyományokhoz visszatérni, a mikor a polgári önérték nemcsak külsőleg, de cselekvésben is nyilvánult, vagy pedig más városok példája szerint élni, ahol a társadalom ereje, egységes szelleme az a varázserő, amely

Csillog, és kapar, vág. Durva, egyszerű élet. — A tűz is csillog, a harmat is; a vas, a rozsdá, a víz is mar, bont.

Mit produkál a cserebogár lába?

Viszi urát, s minő remekül!

Mozog, s evvel megszegyenit minden füvet, erdőt, rétet, mely szél nélkül tehetetlen.

Nő, fejlődik, szerves épületet alkot a szervetlen anyagokból, átgurja azokat, méri súly és szín szerint s magába illeszti, és megszegyenit ilyen módon minden magyar kir. mérnököt, építész, pallért, kőművest, ácsot, esztergályost

A mennyi gondolatot az építészetten képvisel: benn van a cserebogár lábában, a vegytan, a hőtan, az erőműtan, a fizika minden fogása kimondhatlan pontossággal érvényesült benne.

Sőt e láb Aristotelesnek, a leghiresebb ókori bölcsésznek koszoruja után kapaszkodik, mert Aristoteles leghatalmasabb, legszebb gondolatja e rövid meghatározás:

A lélek az első mozgató.

És a cserebogár lába, illetve idegzete, és az idegközpont magától mozog, első mozgó, nem szorul ütésre, lökésre mint a golyó, hogy meginduljon.

Szeretem a jó sört, az édes bort, szeretem a szép tánczot, a muzsikát, Sziunya zsarnoki tekintetét három vármegyére, de édesebb nekem az a perc, mikor ábrándozhatom, és egy cigaretára gyujtva, képzelettemmel és kutató elmémekkel bebarongolom a világot.

Édes órák, nem csálnak meg, mint a hamis leányok, tüzes perczek, nem okoznak gyomorcsikarást,

a város fejlődése alapját rakja le s irányt szab a város fejlődésének.

Ezt az egységes szellemet nem hozhatja meg nekünk, csak az összetartás, az egyetértés. Ez kohója az egységes társadalomnak. El kell simítani a társadalom tisztos elemei között létező apró-cseprő ellentéteket és visszas helyezteket, békitő és kiegyenlítő szellemben kell haladnunk a czél felé s küzdeni az előítéletek, obszkurantizmus, vallási türelmetlenség és minden ellen, a mi haladás ellensége és a társadalmi összetartás megbontója. E célból mindenekelőtt alkalmat kell nyújtani az embereknek arra, hogy egymással érintkezessenek. Oly központot kell létesíteni, a hol a társadalom tisztos elemei egymással összejöhetnek, hogy eszméiket általánosítsák, hogy egymást tiszteljék, megbecsüljék, nem pedig rang, hivatal, osztály vagyon és vallás szerint mérlegeljék.

A tisztességes munka mindig tiszteletet és tisztességet szerez s igen alkalmas összekötő kapcsa a város társadalmának. A rangkülönbség nem lehet elég ok arra, hogy ezt az összekötő kapesot meglazítsa. Rangkülönbség mindig volt és mindig lesz. Rangkülönbség van az ókori istenek és szentek között is. Ha kicsiny és nagy, szegény és gazdag, tisztviselő és polgár lelkesedni tud a társadalmi egységért, akkor meg is értik egymást, ha még oly rangkülönbség is van köztük. Ez nem lehet akadály a tisztos elemek egyesítésének.

A márványt is a közönséges malter ragasztja össze szilárd építménynyé, a mely nagy terhet hord és daczol az idők viharával.

Ilyen egyesülésről, ilyen központ felállításáról van szó s azt hisszük, hogy türelemmel, kitartással, kölcsönös szeretettel és tapintattal

mint a rosz must, és felejthetetlen esték, mert néhány jó barát szíve nyílt meg előttem ilyen tépelődések közt.

Sajnálom azokat, kik már érettségit is tettek s nem tudnak gondolatokat gyűjteni, és mást ezért csufolnak.

Sajnálom azokat, kik Mózeset kinevetik geológiai és csillagászati ismereteik czimén, hogy a napot, holdat és csillagokat lámpásoknak, világító eszközöknek mutatta be a zsidóknak.

Soha sem tudtam fölfogni, miért itélik el oly elfogultan, s oly kíméletlenül Galilei biráit, a kik a földet a mindenség központjának szerették hinni, s a napot nem urnak, királynak tekintették, a kinek a Gea szolgált, de fordítva.

Én teljesen természetesnek találok, ha a Marson embereket földözünk föl, de ki meri megfontolva azt állítani, hogy emberek nélkül nevelés a csillagos ég?

Hogy nem éri el leghatalmasabb célját létének?

S mi lehet e czél?

Gondolatot ébreszteni a földön kuszó emberben.

Hány iskolával, hány tanítói oklevéllel ér föl a Venus, Mars, a Hold, a gönczöl szekere, a hattyu, a lant, a fiastyuk, a kis medve?

Valahol mozog egy vörös ember a Cordillerákban, a Savannákon, Afrika rétjein, Ázsia felföldjén, a jeges világban, valahol egy tolvaj rejtőzik, egy szerelmes pár találkozik láttatlanul: fölötte az örökkévalóság, melyből a csillag szemével néz az életet és halált osztó Igazság.

A csillagot mindenki érti.

meg lehet azt teremteni. Ha egyesek el is zárkoznak előle s megvannak elégedve az eddigi állapotokkal akár kaszinójukban, akár a városban, maradjanak tovább is különválásukban, de ez az ő hibájuk legyen, ne a társadalomé.

Reméljük tehát, hogy az indítványozó részéről oly kitarással propagált eszme valóra fog válni.

A kérdés különben némileg új mederbe tereltetett, oly mederbe, a mely közelebb visz a megvalósulás felé. Az értekezlet ugyanis, annak dacára, hogy a város polgármestere határozottan kijelentette, hogy a kaszinó létesítésére kért városi telek (a faraktár) átengedése iránt a város közönsége teljesen szabadon határoz s a város e tekintetben lekötve nincsen, elhatározta, hogy, a mennyiben ez a hely a városi tornacsarnok részére is vétetett kombinációba, lépéseket tesz a Sembery-féle ház megszerzésére. Ez a ház, ugyanis, csekély átalakítással és megfelelő beosztással alkalmassá tehető akár az egyesült, akár a megerősödött kaszinó elhelyezésére s e mellett olyan értéket képvisel s oly jövedelmező, hogy a részvények érdekei is a lehető legjobban vannak megvédve s a kaszinó is a lehető legelőszőbb elhelyezést talál. A szomszédos iskolatelek hozzácsatolásával a kaszinó idővel nyári kaszinóval is kibővíthető.

Ezzel kapcsolatban az értekezlet felkérte Sobó Jenő bányatanácsost, hogy a részvénytársaság beszédett gyűjtőiveit, a melyekre eddig 3700 forint van jegyezve, újból bocsássa ki s a jegyzéseket még folyó évi december hó 15-éig elfogadja. Ha a szükséges összeg, a melynek nagysága nincs meghatározva, összejön a részvénytársaság azonnal megalakul s a jövő év folyamán a szükséges helyiségeket a megerősödött kaszinónak rendelkezésére bocsátja.

Most tehát a polgárságon — rangkülönbség nélkül — van a sor, hogy a nemes cél megvalósítására minden lehető megtegyen, hogy az eddigi közönnnyel szakítva, jóakarattal csatlakozzék azokhoz, a kik a dolgot a polgárság összesége érdekében intézik.

Két év múlva lesz az új akadémiai palotánk felavatása, erre az alkalomra meghívtuk az ország bányászait és erdészeit vendégeinkül. Készlünk azok méltó fogadására, mutassuk meg nekik büszkeséggel a selmeczbányai kaszinót, hadd lássák, hogy nálunk is van ilyen, úgy, mint minden életrevaló városban.

A szerelemhez kor kell, ideje eljön s el is mulik, a csillagnak mindig meg van a maga varázsa.

Hányszor fizettem forintokat hangversenyekre és nem élveztem, hány leányt hallottam énekelni, férfit bombólni, zongorázót csilingelni és szavamra, hazug volt a lapsom, éhesen távozott a lelke.

Székenkezem magam előtt, hogy pénz szerint mértem a gondolatot, az életet, meghívó jegy szerint jó kedvemet.

Unatkozom Selmeczen, mert sok benne a maszk és kevés a szellem, kevés az, ki szellemét is táplálja.

Egy természettudós azt mondta nem régen városunkról: kétszáz évvel van hátra e város ipara, kereskedése mások mögött.

Én úgy látom, hogy a bányászszálya a jó kedvet, a szellemét is elérte.

Honnan van az, hogy oly sok művelt ember, mihelyt haza ér, első kötelességének tartja — ásitani, másodiknak — megszökni.

Hogy oly kevés könyv fogy el!

Hogy oly ritka szalonban van könyvszekrény.

Hogy oly kevés folyóirat kél el!

Hogy évek óta egyszer sem hallottam előkelőbb helyeken sem: költöket emlegetni?

Hogy a módosabb urak nem rendeznek be serdülő diákjaiknak kis könyvtárt, pedig boldoggá tennék vele.

Daczára annak, hogy Selmecz hatalmas forrása a tudománynak, a nemtő sirva ül mellette: a kik a forráshoz jönnek, nagyrészt nem szómjasak.

Isznak, mert kell.

Mily szépen villog amott délnek a Sirius.

Vajjon más emberek, boldogabb emberek laknak-e ott??

Laikus.

Válasz a Híradónak.

A „Selmeczibányai Híradó“ a város közönsége által évi 300 frttal subvencionált lap mult számában „a keddi közgyűlés“ című cikkének bevezetésében oly dolgokat mond el, melyek a míg egyrészt e lapnak nagyszerű régóta gyönyörködtető szellemességét, másrészt nagyszerű erkölcsi magaslátát is bizonyítják.

A lapunkat indokolatlanul támadó gyermekes dörösegekből csak egy pontot emelünk ki és csak erre az egy pontra akarunk válaszolni. E pont így szól: „Erkölcsei alapon áll-e az a sajtó, mely tudva a való viszonyokat, igaztalan dolgokkal ily burkoltan vádol? hiszen látszik tisztán, hogy a legerősebb gyanút akarja beültetni a közvéleménybe mesterkéltén és olyképpen, hogy ha majd a számonkérésre kerül a sor, a felelőség alól kibujjon, mert azt másképp is lehet érteni, de hogy mit ért alatta, azt most így s majd úgy magyarázhatja maga, tudva, hogy a czélzott értelmezés csak egy lehet. A közérdeket szolgálja-e az ilyen sajtó? stb.“ Ha lapunkat érti „ezen sajtó“ alatt, akkor kérdjük: olvasott-e író ember ennél nagyobb badarságot? Hogy lehet kibujni a felelőség alul, ha ok van a felelőség vonására? és hogy lehet így is, amugy is érteni valamit, ha megbirálás alá kerül valami?

A mit mi megirtunk, azt úgy értjük, a mint meg van írva. A ki nem érti, az tehessen róla, de mi nem akarunk semmiféle felelőség alul kibujni. Hanem hogy ennek a tisztelt „Selmeczibányai Híradó“-nak csakugyan fogalma sincsen arról, hogy a sajtónak a közérdeket miként kell szolgálnia, azt kimutatja azzal, hogy a fogyasztási adókra nézve ő maga közölte eleve a tanács indítványát, (ugylátszik Híradó és tanács egy fogalomra nővi ki magát), hogy újból Krausz és Rosenfeld urak legyenek a lelezett módon alkalmazott kezelők és most ki kelni mer az ellen, hogy a közvélemény kemény hangon ugyan, de igazságosan emelt szót e törvénytelen, újból ismételtük törvénytelen kísérlet ellen és lapunkat, melynek esze ágába sem jutott a Híradót, hanem igenis a tanácsot, megbirálni, ily kvalifikálhatlan módon merészeli meglátni ürügyül használva az erdészeti ügyet, melybe kapcsolódik és oly módon teszi ezt, hogy annak értelme nincsen.

Van is az olyan lapnak fogalma erkölcsi alapról, a mely örökösén csak himez-hámoz, lepez és szolgálja feltétlenül a hatalmat! És mégis ő prédikál erről!

Tudja meg végre-valahára ez a város közönsége által segélyezett lap, hogy nem személyek szerepelnek itt, hanem oly ügyek, melyeket igenis meg kellett bolygatni és azokat jövőben még szigorubb ellenőrzés alatt tartani kötelességünkben álland.

Hogy a tanács megkapta egyhangulag a bizalmassági szavazatot, annak őszintén nagyon örvendünk, de azt is tudjuk, hogyha mereven ragaszkodott volna előbbi álláspontjához, ezt el nem nyerte volna.

Nem mi vagyunk a „hetyke leczkésztetők“, hanem a „Selmeczibányai Híradó“, melynek kár lenne nagyon emlegetni magasan álló erkölcsi alapjait, mert mentől magasabban állónak képzeli magát valaki, annál mélyebb lehet a bukás.

Véghetetlenül sajnáljuk különben, hogy ennyi szót vesztegettünk a „Selmeczibányai Híradó“ eme dörösegeire.

De egy mondatánál megállunk még, mely a posvány kiirtásáról beszél. Igen, ha volna posvány, akkor ennek kiirtása képezi főczélunkat és ha ezt elértük és e küzdelmünkben derék laptársunk „mindig csak a külső csillogást látta, de igaz erősséget, tartalmat nem“, (Persze mindkettővel csak a Híradó bírhat!) akkor megelégedetten tesszük le tollunkat.

Ne botránkozzon és sajnálkozzon a „Selmeczibányai Híradó“ azon, hogy a város közvéleményét — ismételve ne tekintse a személyeket — függetlensajtó lesz hivatva irányítani, de nem válik dicsőségére, hogy ez irányítást minden néven nevezhető hivatalos közreműködések, fogások, mesterkedések, kapkodások és más egyebek által sem volt képes magához ragadni annyi idő alatt.

Ha pedig sajtó tisztességről akar beszélni, akkor gondolja meg, mily furfangos módon toltta ki e lapot csütörtöki megjelenési napjából, hogy mindenféle napi váltakozások után, az ő megjelenési napja legyen, azt hívén persze, hogy ezzel egyszerre meghódítja a közönséget. És mi mindehhez egy szót sem szólunk!

Mi sajnáljuk legjobban, hogy ezt a piszkos dolgot így kell az otromba támadás ellenében tárgyalni, de a nagy közönség és a közel jövő megbírlására bizzuk az ügy elfogulatlan, igazságos elbírlását.

A közel jövő pedig ki fogja azt is mutatni; ki járt a helyes nyomon és egyenes uton és ki nem volt igaza.

Laptársunk meg értse meg, hogy nem az ő szokott nagyzó hangján, mely talán hivatalosokkal szemben helyén van, szoktak polemizálni, de ha már megkezdte e hangot, mi is állunk elébe — bár, igazán mondhatjuk, undorral.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. Farbak István orsz. gyűl. képviselő rövid ttt tartózkodás után Budapestre visszautazott. — Dunay Ferencz tan. kerületi főigazgató Besztercebányáról ide érkezett.

Főispánunkhoz.

Te, ki minket szeretsz, s kit mi is szeretünk,
Városunk ügyében, kérünk segíts nekünk!
Elhagyatva állunk; nézd, nincs pártfogásunk,
Saját emberinkben nincs támogatásunk.
Kis község és város halad jól előre,

Mi maradunk hátra, hátra jó időre.

Érhetünk mi ezelt el? Oh csak egyet mondjál,
Mi a szándékoltból létesítve itt áll.
Vizvezeték nincsen, vasutunk hiányzik,
Tisztes kórház hol van? Szegény ember fázik.
Szeretet- és árvaháznak talpsziklája
Letevését most is türelmesen várja.
Város iskolája . . . méltó gyermekeknek?
A kiből idővel férfiak lehetnek?
Vagyon kezelésünk van-e oly rendszerbe,
Mely jobb jövedelmet kilátásba tenne?
Világítás, utak, közrendészet és más,
Szegény ügy és honvédszobor megalkotás. . .
Hol késnek mindezek a sötétes éjbe?
Tán befagylak vón a város jégvermébe?
Hisz még ilyen sincsen, sem nincs anyagtraktár,
De van mind e helyett sok ügy, mi döntést vár.
Jó zárdánkknak ügye, mi lánynevelésünk
Életében egyik legnagyobb kérdésünk,
Porladozva nyugszik akták mélységében,
Pedig bár csak jönne nagyobb ébredésben.
Állam lányiskola, régi óhajításunk,
Alszik, mint a fakir; ébredésre várjunk?
Te, ki minket szeretsz s kit mi is szeretünk,
S kiért hogy ha kéne tűzbe is elmegyünk:
Segíts sok bajunkon városunk javára,
S követni fog érte kiolthatlan bála.

— Főispáni látogatás. Horváth Béla főispánunk titkára, dr. Soltész István kíséretében mult hétfőn érkezett városunkba és elnökölt a keddi közgyűlésen. Kedden délután utazott el Ipolyságra, hová sürgős teendőket hívták.

— Uj magyar név. Ertl János érdemes városi rendőrbiztos és fia Ertl Gyula selmeczi kir. aljárásbíró nevüket „Erdély“-re változtatják át.

— A mult keddi közgyűlés a bizottsági tagoknak élénk érdeklődése és Horváth Béla főispán elnöklése mellett ment végebe. A polgármesternek szokott havi jelentésének felolvasása után, a rendes tárgysorozat előtt, elnöklő főispánunk, tekintettel a biz. tagok nagy számban való jelenletére, az obstrukcio elleni pártoló feliratot ajánlotta, mi egyhangulag elfogadtatott és a felolvasott felirat szövege is jóváhagyott. A közgyűlési tárgysorozat legtöbb pontjánál a tanácsai javaslatok lettek elfogadva. — Az erdőügyi kérdésnél ugyan dr. Tóth Imre felakart szólalni, de mivel előre nem iratkozott fel felszólalásával, a főispán annyival inkább, mert már-már a határozatot kimondotta, a szót megvonta volna tőle; ámde az ő tapintatos, igazságos eljárása nem engedte még sem, hogy a felszólalni akarót szóhoz ne juttassa és kijelentette, hogy ez csak figyelmeztetésül szolgáljon, de ha Tóth Imre dr. szólni mégis akar, ezt megteheti. A felszólalni akaró azonban, ezen előzmény után, felszólalásától elállott és így az erdészeti ügyben hozott tanácsai indítvány is szó nélkül elfogadtatott. — A városi három végrehajtó évi fizetése 300 frtra emeltetett fel és a bor- és huszfogyasztási adó kérdésében, mely volla-képpen e közgyűlés legfőbb tárgyát képezte, az ment határozatba több biz. tag hozzászólása után, hogy az államkincstárral szemben nem a megváltási, hanem a haszonbérbevévis viszony érvényesíttessék és azután ezen adók nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek albére adassanak. Ez általános megnyugvást keltett oly annyira, hogy Farbak István orsz. gyűl. képviselő indítványára, a városi tanácsnak egyhangulag bizalmat szavazott a törv. hat. bizottság. Goldstücker Márk tb. ügyésznek azon indítványát, hogy ha a törvényjavaslat törvénynyé nem emlékedve január 1-ig, ez esetben a tanács bizassék meg a szükséges intézkedések megtételével, a közgyűlés szintén egyhangulag elfogadta. A fogyasztási adóknak házi kezelésbe vétele mellett csak Tóth Imre dr. és Händel Vilmos főesperes szólalt fel, ki valóban remekül mutatta ki azon politikailag immoralis állapotot, mely az államot megillető fogyasztási adók kezelésénél tág teret nyújt a különféle spekulációkra és óva intette a törv. hat. bizottságot, hogy ezen spekulációknak még a maga részéről is segítséget nyújtson. Voltak Heincz Hugó tisztügyész és dr. Tóth Imre, valamint dr. Goldstücker Márk és Händel Vilmos közötti személyes felszólalások is, de ezek simán folytak le, valamint főispánunk által Weisz Ignáczzal szemben foganatba velt szóelvonási intézkedése és Händel Vilmos főesperest már-már rendreutasítani akaró ténykedése azért, mert a főesperes törvény magyarázat helyett és mellett törvénykijátszást kifejezést használt. Tekintettel arra, hogy a redukált fogyasztási adók mikénti kezelése még nem bir törvény erővel, mit Farbak István orsz. gyűl. képviselő is kiemelt, e tárgyban még annak idején hozzá szólunk és majd akkor, midőn az ügy teljesen megérett, nyilvánosságra hozzuk azon adatok teljességét, melyek kimutatják a fogyasztás nagyságát és az ezekkel arányban álló jövedelmet. E nagy fontosságú ügghöz tehát még bővebben fogunk hozzá szólani. — A városi gazdasági tanácsnok, erdőmester és mérnök jelentései tudomásul vétettek. — Händel Vilmos biz. tag sürgetésére a városi kertészeti ügy tárgyában legközelebb egybe fog hivatni a szépi-észeti bizottság. — Pauer János biz. tag felszólalására a közgyűlés elrendelte, hogy a korcsolyatér az egyletnek meghatározatlan időre engedessék át még pedig nem az eddig évenként fizetett 28 frtnyi haszonbérért hanem csakis évenként 5 koronát fizetendő tulajdonjog elismerési járuléért. — A közgyűlés azután a főispán lelkes megéljenzése mellett véget ért

— **Házasság.** Mult hétfőn e hó 7-én kötött házasságot, mint azt előre jeleztük, Varga János fejérmegyei nadapi uradalmi főerdész Brozsek János mézszárosmester Anna leányával.

— **A törv. hat. bizottság jövő évi új virilis tagjai** a következők: Székely Vilmos, Körös László, Priviczky Rezső, Glücksthal Gyula, Grelzmacher Gyula és Hermann Emil. A régiékből kimaradnak: Dr. Goldstücker Márk, Kneszko András, Kachelmann Gáspár, Weisz Ignác, Steiner Bernát, Joerges Ágoston, Valkovits Károly és Bárdossy Antal.

— **A helybeli kath. nőegylet** f. évi december hó 18-án a délutáni órákban az apácázárdában karácsonyfát állít szegényeinek, mely alkalommal ruhaneműk és élelmi czikkok osztatnak ki. Az elnökség ezután is felkéri a tagokat, hogy elhasznált s többé nem szükséges ruhaneműket az elnöknőhöz beküldeni szíveskedjenek.

— **A selmeczi gyógyászati és természettudományi egylet** tegnap szombaton a Belházy-féle ház tantermében ülést tartott, a melyen Myskovszky Emil akad. tanársegéd mondott érdekes előadást „az emberi nem kora és fejlődése”-ről.

— **A hodrusi két új r. kath. iskolára** nézve utasítva lett a tanács, hogy az átalakítási munkálatokat és a két új tanítói állás betöltését már a jövő iskolai évig eszközölje és az iskolákat közzéadjuk már a jövő tanévben átadja. Mos! csak az volna még felette kívánatos, hogy a hodrusi ágost. evang. iskola is jobb és czéljának megfelelőbb helyzetbe hozatnék, mi, azt hisszük, rövid idő múlva szintén be fog következni.

— **Járvány Selmecezen nincsen és az iskolákat még is bezárták.** Így újságolja ezt a hivatalos lap midőn azt mondja, hogy „az egész bizottság örvendetesen vette tudomásul, hogy városunkban járvány nincs”, más helyen meg azt mondja, hogy a járvány miatt e város polgármestere november 20-ig az iskolákat bezáratta. Hát ez az a híres csillogás nélküli erőssége és tartalmassága eme hegemoniát gyakorolni akaró lapnak? Micsoda logika nyilatkozik meg ily ellentétes közleményekben? De ne törődjünk ezzel. A járvány, kanyaró és vörheny igen is meg van és járvány kórház igenis nincsen. Csak most akarnak e czélra az Ó-váron valami helyiséget sűrűsben berendezni. Hogy a járvány meg van, az tény, mért zárták volna be különben az iskolákat? Itt is erkölcsi alapokra akar helyezkedni — ama bizonyos ujság!

— **A kórházi napi ápolási díjakat** a közgyűlés 55 krról, 80 krra emelte fel, mi a fenforgó viszonyokat tekintve nagyon is indokolt. Itt megjegyezzük, hogy a városi kórház, Dr. Kapp Jakab tisztí főorvos indítványára **ez buzgó törekvés kifejtésére** már legközelebb újabb berendezésekkel lesz ellátva és ezélnak megfelelőbb módon átalakítva s illetve kibővitve.

— **Mulatságok.** Megirtuk, hogy a „Balek-bál” e hó 21-én lesz a városi Vigadó helyiségeiben és minden jel arra mutat, hogy régi jó hírnevéhez méltóan fog sikerülni. December 1-én meg az akad. „Athléta-Club” rendez disztornával egybekötött táncestetélyt ugyancsak a városi Vigadó termeiben, melynek sikere érdekében a Schmidt Jenő elnök vezetése alatt álló rendezőség mindent elkövet. Mindkét mulatságra a csinosan kiállított meghívók már szélküldettek. Kik igényt tartanak erre és tévedésből nem kaptak volna, felkéretnek a rendezőséghez fordulni. — Ugy halljuk, hogy egy harmadik érdekes mulatság is van előkészületben, még pedig egy műkedvelői előadás, melyet, miután már rég nem volt ilyen, közönségünk bizonyára örömmel látogatna meg.

— **A steffultói pósta.** A Steffultón már jövő hó 1-én működését megkezdő ujonnan szervezett postahivatalhoz postamesternővé, mint azt annak idején megírjuk, Bellusits Mariska kisasszony lett kinevezve. Most örömmel vesszük a hírt, hogy a fiatal postamesternő az előírt vizsgát sikeresen letette és így működését akadálytalanul már jövő hó 1-én megfogja kezdhetni.

— **Az akadémiai második vadászati gyakorlata nov. hó 6-án.** Borongós, komor őszi reggel volt; — a vidéket egészen ellepő sűrű köd, mint az apró szemekben permetező eső, az ember ruháját egészen nedvessé tette. Az erdei tisztások, s a haragos zöld őszi vetések dérszerű, dus harmatsepppektől szürkéllettek. A feltámadt északnyugati szél azonban lassanként felszaggatta a nehéz ködöt s úgy 11 óra tájban már láthatóvá lett a lomha, szürke esőfelhőktől tarkálló égbolt; s lassanként felszabadult a távoli vidék egész panorámája. — Délután a szél egészen északivá vált, de nem erősödött meg annyira, hogy a hajtásokra észrevehető befolyást gyakorolhatott volna. A vadászat színhelye a Strehla, Singlovka, Mareka, Peklo és Bergseifel erdő részek voltak. Összesen öt hajtás volt hajtókkal és tacsókkal vegyesen. — Az első hajtás a Strehla nevű vágásban az áthatolhatatlan sűrűségű fűz és nyár — a még meg nem dől durvaszerű gyomok s a nagyobb foltokban levő tulsűrű bükkfiatalos miatt nem hozta meg a várt eredményt. Felverett és a cső elé került benne 1 drb nyul. — A vaddisznókat nem sikerült felverni. A második hajtás a Singlovkában volt őzre és nyulra, és esetleg vaddisznóra. E hajtásban cső elé nem került semmi, de nem is csoda, mert három kóbor eb volt benne, a melyek természetesen kegyelmet nem kaptak. — Annál neve-

zetesebb volt azonban a harmadik hajtás az alsó és felső Marekában. Itt felverett és cső elé került 3 drb őz, egy drb róka, egy drb vaddisznó és egy drb nyul. Az őzek bántatlanul bocsájtattak át a vadászvonalon, a nyul s a vaddisznó szerencsésen elhibáztattott s a vadászvonalon áttörve eltűnt a Peklo sűrű fiatalosában. A róka azonban ott hagyta a fogát. A negyedik hajtás a Peklóban volt a vaddisznóra, de az szerencsésen tova vonult, mielőtt a hajtás megkezdődött volna. Cső elé került két darab róka és két nyul. Egy őzbak visszacsapott a hajtók között. Az ötödik hajtás nem volt befejezhető, mert korán besötétedett. Klausmann erd. akad hallgató és Moha főerdőőr egy egy darab rókát, Party és Schmuck ak. hallgatók pedig egy egy darab nyulat lőttek. A vadászatot Bächer Adolf, Janoviczky Béla és Török Aurél harmadéves erd. akad. hallgatók rendezték.

— **Felakasztotta magát** S. Márton illési földműves fiatal felesége mult szerdáról csütörtökre menő éjjelen, de még ideje korán a zsinogot átvágták és az asszony életben maradt. Tettének okául azt mondta, hogy az illési bíró házában férjével együtt a kelleténél jóval több pálinkát ivott, ittás állapotában férjével hazamenetel után összeveszett és ily állapotban követte el az öngyilkossági kísérletet. Megint csak az az ördögi pálinka!

— **Pályázat.** Az „Előkelő Világ” ez a valóban előkelő lap szerkesztésége 200—200 korona jutalmat tűz ki a magyar nők részéről királyi felségéhez intézendő részvételalbum szövegének megírása és az album külsőjének a magyar nők gyászát hiven kifejező allegória akvarel vagy olajban való megfestésére. A pályaművek beküldésének határ ideje november 15-ike. A pályázatban csak magyar nők és nőfésztők vehetnek részt. A pályaművek, részvétiratok és vázlatok névtelenül, jelíges levél kíséretében küldendők be. Bírálok: Endrődy Sándor, Jakab Ödön, dr. gróf Hugonnai Vilma, Beksic Gusztávné, Roskovic Ignác, Papp Sándor és Tornay Gyula festőművészeink.

— **Klincsok Nácó** sak az sok obstrukció zis fogyasztási zadók miatt zis ki tudja meddig fog hallgatnyi? De ha zolvasók kívánják, megint fog okoskodnyi. Zirjanak hát neki, hogy zakarják okoskodását tovább hallgatnyi, vagy sak már nem. Mert ha nem, okoskodnyi többet már nem fog, ale ha zigen, megint mond zegypár zigazságot. Addig is: „Pohvalen!”

Selmeczi

„Friss Ujság”

pletykamentes hirmondó.

Szerkeszti: Bárki.

Mivel vizierőnk nincs, az emberi erővel pedig spórolni kell, ezentul még a hivatalokban is az állandó szelérőt alkalmazzák, mint azt a nyugtalan városi fiatal tisztviselők titkos tervezetek között elhatározták.

Egyik meddő tárónkba beütött az istenáldás, mint hirlik, nagy mennyiségű kijegezesedett parafa tömbök kerültek a felszínre. A mult hetekben a járdákon olyan nagy volt a sár, hogy egy ügybuzgó városatyja elvesztvén egyik kalucsniját, a tűzoltókat és a mérnöki hivatalt kérte fel, hogy énjének elveszett kiegészítő részét életük koczkatásával halászszák ki.

Vízvezetési bejárás lévén, elfogyott harmincz liter bor és ugyanannyi üveg sör.

A leányvári új városi muzeum első diszpéldánya az lesz, a ki elhiszi, hogy nálunk minden úgy van jól, amint van.

A koresolyateret nagyobbítják, hogy még egyszer annyi jegy fogyjon el, mint tavál, a mi ismét kedves mulatsággá teszi az egymás hátán való koresolyázást.

A Sembery terem patkányai arra a hirre, hogy ott lesz a kaszinó billiárdozni tanulnak. E hirrel kapcsolatban értesítjük a gazdasszonyokat, hogy a kaszinói billiárd naponként 2—4-ig mángorlásra használható.

A kanyaró és a vörheny meggátlására a közgyűlés úgy határozott, hogy a születések egy időre karhatalommal betiltatnak.

A városi tűzifa ellen még mindig hangzanak panaszok; úgy látszik hogy Selmecezen a polgárok vannak a fáért s nem a fa a polgárokért. Ma holnap elérí a város, hogy tűzfáját besavanyithatja, legalább lesz egy nevezetessége.

H I R D E T É S E K.

1898. évi 2283. számhoz.

Hirdetmény.

A selmeczbányai m. kir. központi kohóhivatal birtokát képező mintegy 55 katastrál hold gazdaságilag kihasználható terület u. n. Nagy-Lintich 1899-ik évi január hó 1-től 5 évre egészben, vagy részletekben haszonbérbe fog adni.

A nyilvános árverés f. é. december hó 15-én d. e. 10 órakor lesz a selmeczbányai kir. kohónál (alsó kohó) megtartva megjegyezvén, miszerint az árverés megkezdéseig szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok is fogadtnak el.

Az árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt lefizetni, mely összeg az árverés befejezte után a kevesebbet ígérőnek azonnal visszaadni fog, míg legtöbbet ígérőnek bánat pénze a leteendő biztosítékba — mely egy évi haszonbérnek felel meg — be fog számíthatni.

A részletes föltételek a selmeczbányai m. kir. kohóhivatal (felső kohó) irodájában a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Selmeczbánya 1898. évi november hó 7-én.

M. kir. kohóhivatal.

Iskolai szerek!

Az akadémiai tanév kezdete alkalmából bátor vagyok a n. é. közönség és a t. szülők, akad. hallgató urak becses tudomására hozni, hogy üzletemet mindennemű tanszerekkel, úgy mint:

papir, iron, tinta, toll, tollszár,
rajzeszközök, könyvtáskák, táblák,
festékek és más egyebekkel
különösen fumei rajzpapirrossal

dusan felszereltem és régibb készletemből képes vagyok ezen árucikkeket

fél árban

árusítani.

Egyben ajánlom fűszer, bőr, cukor, kereskedésemet a n. é. közönség figyelmébe és pártfogásába.

Üzletemben azonnal felvétetik egy jó házból származó tanuló tekintet nélkül annak hitfelekezetére.

Kiváló tisztelettel

Weisz Ignác.

Gyár: Alsó Hámor, Bars megye.

Gyári főraktár: BUDAPEST, Andrassy-ut 29. (I. em.)

Raktár: BÉCS, I., Seilergasse 1. szám.

A „SZANDRIK” ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben Selmeczbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona, saját vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút, mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandókat, gyertyatartókat, serlegeket, dísz-emléktárgyakat és versenydíjakat, mindennemű evő-készletet gazdag választékban, pipere-tárgyakat. stb. stb.

W eisz Adolf nagy áruháza Selmezbányán. (Deák Ferencz-utcza)

Női kelmék, diszek, fűzők, esernyők, barchettek, ágy és asztal terítők, paplanok, berlini kendők, női sálók selyemből és berlini gyapotból, gyermek és női harisnyák, legdivatosabb kötött és szarvasbőr kezlyük, csipke és más függönyök, damaszt áruk, kanafaszok, siffonok, törülközők, portórlók, damaszt grádlík, zsebkendők, legújabb divatu batizt és siffon uri ingek, nyakkendők és minden féle uri divatcikkéek gazdag valasz'ékban, minden nemű lábbeliek, **egyedüli elárusítása** a hires assbest talpoknak (40, 80, és 120 kr.) stb. stb.

Feltűnő olcsó árak! — Tartós, kitűnő áruczikkék!

Heider Emil-féle Morva-Schönbergi vászon.

Nagy nyakkendő választék igen olcsó árakban!

Szőnyeg raktár!

Karmantyuk és női siphák!

Stark Mihály

üveg-, porcellán-, lámpa-, tükör- és képraktára Selmezbányán

Deák Ferencz-utcza — (Ochtendung ház).

Rendkívüli nagy választék és feltűnő olcsó árak!!

Vendéglősök és magánházaknál, minden e szakmában vágó-czikkéket készségesen és jutányosan kölcsönzők.

Függő, asztali, zongora, irodai és üzleti **lámpákat** csakis Ditmar és Brünnertől tartok a legújabb éggökkel.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe a legújabb valódi angol, majolika, karlsbádi porcellán, asztali, kávé, thea mokka és mosdó készleteket. **Teljes mennyasszonyi kelengyék egy mintában.** Kiváló szép falidiszek, virágtartók, figurák különféle szentszobrok, nippék, sör, bor és likör készletek. Dus kép és tükör választék. Mosdó asztalok, és hajlitott faszékek, valamint a közegészségügyi követelményeknek megfelelő **köpöcsészék.** Képkerekezéseket és ablak bevágásokat mélyen leszállított árban eszközölök. A nálam vásárolt áruk oly szakszerűen lesznek csomagolva, hogy azokért a felelősséget magamra vállalom.

A n. é. közönség b. látogatásait kérve vagyok

teljes tisztelettel

Stark Mihály,

üveg- és porcellánáruház tulajdonos.

Átadó üzlet Bátban.

Bát (Hontmegye) nagyközségben a főtéren lévő fűszer, féslek, bőr, vas, gabona stb. üzletemet, melyben dohánytőzsde, váltóürlap és bélyegeladás is van, kedvező feltételek mellett, miután a magán életbe szándékozom visszavonulni, átadom, esetleg a tulajdonomat képező házzal együtt, melyben az üzlet van, szabadkézből eladom.

Az átvevéshez szükségelt kőzpénz 2000—3000 frt Bővebb felvilágosítást ad:

Kaufman Kálmán, tulajdonos
Bátban.



Kérje
The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként

az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest

csakis: IV Kössuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casínóval szemben.

„Bodega“-borok főelárusítói Selmezbányán
Ernst Zsigmond és Krausz V. G.

Poharankénti eladás:

Márkus M. ezukrászatában.

Kitűnő jósaqu gyöngyösi és bati édes must

kapható **Bogya János** szt. háromságtéri vendéglőjében

literje 40 kr.

Tisztelettel
Bogya János.

Sok oldalról ismételt hangoztatott óhajást véltünk teljesíteni, a midőn elhatároztuk, hogy

Divat- és vászonáru üzletünk

keretében a mai kor igényeinek megfelelő

fehérnemű varrodát

létesítünk.

Azon körülmény, hogy városunkban üzletszerűleg vezetett ilyenmü vállalat egyáltalán nincs, s hogy üzletünk ezen új ágának vezetése a helyben e szakmában legelőnyösebben ismert **Hittrich Emma** urhölgyet megnyernünk sikerült: feljogosít bennünket azon reményre, hogy egyrészt nagyrabecsült vevőink idevágó megbizásaikkal is bizalommal hozzánk fognak fordulni; másrészt pedig, hogy legmesszebbmenő igényeiknek is megfelelni képesek leszünk.

Elvállalunk kelengyék elkészítését és mindennemü himzsmunkát is a legjutányosabb árak mellett.

Tekintve, hogy új vállalatunk életbeléptetésével helyben és a környéken élénken érzett hiányt pótolunk, van szerencsénk azt a nagyrabecsült közönség szives figyelmébe és pártfogásába ajánlani, s maradtunk

kiváló tisztelettel

Tibély Ágoston örökösei
Selmezbányán.

Tudomásul!

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy az itteni piacon, a Fő-téren lévő és J. Wankovits L. ur tulajdonát képező házban egy

nagy és kis elárusítás melletti bor, palaczsör,

pálinka és likör árudát rendeztem be,

a melyben a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig terjedő bort és palaczsört, valamint a legeksszkvizebb liköröket, rumot és konyakot tartok raktáron. — A legnevezetesebb bevásárlási forrásokkal való összeköttetésem egyrészt, másrészt pedig azon tántorithatatlan üzleti elvem, hogy csak a legjobb minőségeket, a lehető legolcsóbb árakon fogom árusítani, felbátorítanak arra, hogy a nagyra becsült közönség támogatását kérjem azon biztosítással, hogy főtőrekvésem leend a belém helyezett bizodalmat meg is érdemelhetnem.

Mély tisztelettel

Rosenfeld József.